

Menininkės Barbaros Kasten kūrinių paroda „Postabstrakcija“

Šios parodos pavadinimas yra **Postabstrakcija**.

Žodis **postabstrakcija** yra sudėtas iš žodžių post ir abstrakcija:

- **Post** reiškia po arba vėliau,
- **Abstrakcija** yra **abstrakcionizmo** menininko sukurtas kūrinys.

Abstrakcionizmas yra meno rūšis.

Abstrakcionizmo menininkai

nevaizduoja tikrų daiktų.

Jie vaizduoja linijas, spalvas ir formas.

Parodos pavadinimas yra **Postabstrakcija** todėl, kad Barbaros Kasten menas skiriasi nuo abstrakcionizmo meno.

Jos mene yra naujų dalykų.

Kas yra Barbara Kasten?

Barbara Kasten yra menininkė.

Parodoje yra daug jos kūrinių:

- nuotraukų,
- skulptūrų,
- **instaliacijų.**

Instaliacija yra iš įvairių dalykų sudėtas meno kūrinys.

Barbaros Kasten seneliai buvo lietuviai.

Jie išvyko gyventi į **Čikagą**.

Čikaga yra miestas Jungtinėse Amerikos Valstijose, kuriame ji užaugo.

Barbara Kasten studijavo:

- tapybą,
- **skulptūrinės tekstilės dizainą.**

Tai toks menas,
kai iš įvairių minkštų medžiagų
žmonės padaro daiktus, skulptūras.

Vėliau Barbara Kasten išvyko į Lenkiją.

Ji Lenkijoje dirbo kartu su
skulptore Magdalena Abakanowicz.

Ką kuria Barbara Kasten?

Barbarai Kasten patiko
menininko László Moholy-Nagy'io kūryba.
Todėl ji pradėjo kurti **fotogramas**.

Fotogramos yra nuotraukos,
padarytos be fotoaparato.

Menininkas ant nuotraukoms skirto popieriaus
sudedą daiktus ir juos apšviečia.
Tada popierių pamerkia į specialius skysčius.
Kai popierių ištraukia,
matosi daiktų formos ir šešėliai.

Vėliau Barbara Kasten kūrė dideles **kompozicijas**
ir jas fotografavo.

Kompozicija yra gražus daiktų išdėstymas.

Naujesniuose kūriniuose Barbara Kasten
naudojo iš **akrilo** padarytas figūras.

Akrilas yra medžiaga,
kuri gali būti kieta arba lanksti.
Iš akrilo gaminami daiktai.
Pavyzdžiui, siūlai, dažai, stiklas.

Barbara Kasten iš akrilo darė dideles figūras
ir jas naudojo fotografuodama.
Nuotraukose atsirasdavo spalvotos šviesos plotai.

Kompozicijų nuotraukų vaizdas
dar priklauso nuo to, kaip fotografuojama.
Barbaros Kasten darytos kompozicijų nuotraukos
yra įdomios dėl to, kaip ji fotografuoja.

Barbaros Kasten kūrinių yra
įvairiuose pasaulio muziejuose, pavyzdžiui:

- Niujorko modernaus meno muziejuje,
- „Whitney“ Amerikos meno muziejuje,
- Londono „Tate Modern“ galerijoje,
- Nacionaliniame **modernaus meno** muziejuje Paryžiuje.

Modernus menas tai kitoks nei įprastas menas,
jis išreiškiamas per naujas formas ir vaizdus.

Šioje parodoje kūriniai pristatomi ne pagal tai,
kada buvo sukurti.

Šioje parodoje Barbaros Kasten kūriniai
yra sudėlioti pagal formas, šviesą ir erdves.

Sėdinti forma (geltona)

Meno kūrinys „**Sėdinti forma (geltona)**“
yra geltonos spalvos.

Šis meno kūrinys primena tai,
kad Barbara Kasten domėjosi
tekstilės menu Lenkijoje.
Lenkijoje tekstilės menas yra labai populiarius.

Kai Barbara Kasten baigė tapybos studijas,
ji kelerius metus gyveno Europoje.

Europoje Barbara Kasten buvo

Lozanos tarptautinėje tekstilės **bienalėje**.

Lozana yra miestas Šveicarijoje.

Bienalė yra svarbus meno renginys arba paroda,
kuri vyksta kas 2 metus.

Po to Barbara Kasten nusprendė studijuoti
skulptūrinės tekstilės dizainą.

Barbarai Kasten svarbu:

- Tai, kokią funkciją atlieka daiktas.
Pavyzdžiui, kad kėdė yra skirta sėdėti.
- Tai, kaip daiktas veikia aplinką.
Pavyzdžiui, kaip aplinka pasikeičia,
kai atsiranda daiktas.
- Tai, ką apie daiktą galvoja žmonės,
kurie vaikšto aplink.

Barbarai Kasten patiko

Lenkijos tekstilės menininkių kūryba.

Dėl to pagal **mainų programą** Barbara Kasten atvyko į Lenkijos miestą Poznanę.

Pagal **mainų programas** studentai išvažiuoja į kitą šalį mokytis ar dirbti.

Poznanėje Barbara Kasten dirbo kartu su menininke Magdalena Abakanowicz.

Tuo metu Barbara Kasten sukūrė meno kūrinį „Sėdinti forma (geltona)“.

Šalia meno kūrinio „Sėdinti forma (geltona)“ yra **fotomontažų** ciklas „**Figūra / Kėdė**“.

Fotomontažas yra iš kelių nuotraukų arba piešinių sudėtas 1 vaizdas.

Barbara Kasten šiuos fotomontažus sukūrė jau išvykusi iš Lenkijos.

Barbara Kasten juos sukūrė su **diazotipijos technika**.

Su **diazotipijos technika** žmonės kopijuodavo brėžinius, piešinius ir žemėlapius.

Tam naudojamas specialus popierius, šviesa ir chemija.

Su diazotipijos technika kopijuoti kūriniai būna su mėlynos spalvos linijomis.

Fotomontažuose yra:

- kėdė iš meno kūrinio „Sėdinti forma (geltona)“,
 - nuogo modelio **improvizuotos** pozos.
- Improvizuota** reiškia nesuplanuota.

Tai, kas yra fotomontažuose, primena modernistines skulptūras:

- paprastos ir aiškos kėdės formos,
- paprastos ir aiškos žmogaus kūno formos.

Tai, kad nuotraukose naudojama kėdė iš
meno kūrinio „Sėdinti forma (geltona)“, reiškia,
kad fotomontažuose Barbara Kasten tęsia
skulptūrose pradėtas idėjas.

Kaip kuriamas vaizdas

Trečias ankstyviausias kūrinys
šioje parodoje yra „**Fotogeniškas paveikslas**“.
Tai yra **fotograma**.

Fotogramos yra nuotraukos,
padarytos be fotoaparato.

Menininkas ant nuotraukoms skirto popieriaus
sudedą daiktus ir juos apšviečia.

Tada popierių pamerkia į specialius skysčius.

Kai popierių ištraukia,
matosi daiktų formos ir šešėliai.

„Fotogeniškame paveiksle“ Barbara Kasten
naudojo **cianotipijos metodą**.

Dėl **cianotipijos metodu** naudojamų chemikalų
kūriniai yra mėlynos spalvos.

Barbara Kasten naudojo stiklo pluošto tinklelį.

Smulkus stiklo pluošto tinklelio raštas
praleidžia dalį šviesos.

Ten, kur buvo daugiau stiklo pluošto tinklelio, spalva yra šviesesnė.

Barbara Kasten pradėjo kurti fotogramas, nes jai patiko menininko László Moholy-Nagy'io meno kūriniai.

László Moholy-Nagy'is buvo vienas svarbiausių **menininkų judėjimo „Naujoji rega“** atstovų.

Jie **eksperimentavo** su fotografija, pavyzdžiui:

- fotografavo daiktus iš viršaus arba iš apačios,
- iš arti fotografavo smulkius daiktus ar detales.

Eksperimentuoti reiškia bandyti ką nors naujo.

Menininkų judėjimas „Naujoji rega“ fotografiją laikė:

- naujovišku menu,
- atskiru menu nuo visų kitų menų.

Tai reiškia, kad fotografija turi kitokias taisykles nei kiti menai.

Iš pradžių menininkai fotogramose vaizdavo augalus.

Menininkas László Moholy-Nagy'is dažniau darė kasdienių daiktų fotogramas. Jam buvo įdomu išdėlioti daiktus į vieną bendrą vaizdą.

Parodoje dar yra nuotraukos „**Konstruktai**“.

Barbara Kasten kūrė dideles **kompozicijas**, kurios buvo skirtos fotografuoti.

Kompozicija yra gražus daiktų išdėstymas.

Daugelio „Konstruktų“ nuotraukų stilius yra susijęs su „Naujosios regos“ meno judėjimo idėjomis.

Barbaros Kasten nuotraukų vaizdas priklauso nuo to, kaip jos fotografuojamos.

Visus nuotraukų efektus Barbara Kasten sukuria naudodama:

- atspindžius,
- spalvotą apšvietimą,
- daiktus, pagamintus iš **spalvoto akrilo**,
Akrilas yra medžiaga,
kuri gali būti kieta arba lanksti.
Iš akrilo gaminami daiktai.
Pavyzdžiui, siūlai, dažai, stiklas.
- tai, kaip sudeda daiktus.

Pastatų fotografija ar pakeistas vaizdas?

Barbara Kasten fotografuoja
postmodernistinius pastatus.

Postmodernistiniai pastatai būna:

- neįprastų formų,
- su detalėmis iš kelių kitų architektūros stilių,
- dažnai būna kelių skirtingų spalvų arba su raštais.

Mokslininkas Fredericas Jamesonas sako,
kad daug postmodernizmo pastatų buvo statomi,
kad gražiai atrodytų nuotraukose.

Barbaros Kasten postmodernizmo pastatų
nuotraukų ciklas vadinasi „**Architektūrinės vietos**“.

Šiose nuotraukose pastatai vaizduojami ne taip,
kaip atrodo iš tiesų.

Barbara Kasten tyčia nuotraukose keičia
pastatų vaizdą.

Taip ji kviečia į svarbius pastatus pažiūrėti kitaip.

Barbara Kasten nuotraukų ciklui

„Architektūrinės vietos“ naudojo:

- spalvotą apšvietimą,
- didelius veidrodžius.

Todėl nuotraukose pastatai atrodo netikroviškai.

Barbara Kasten kiekvienai nuotraukai daug ruošėsi, kūrė **eskizus** ir bandė fotografuoti.

Eskizas yra piešinys, kuriame yra meno kūrinio idėja ir planas.

Barbara Kasten dirbo su profesionalia filmų filmavimo komanda.

Barbaros Kasten nuotraukos yra padarytos fotografuojant.

„Architektūrinių vietų“ nuotraukų ciklui fotografavo daug įvairių pastatų, pavyzdžiui:

- „Architektūrinė vieta 1“ fotografuotas pastatas vadinamas „Lūpdažio **dangoraižiu**“.
Dangoraižis yra labai aukštas pastatas.
Šį pastatą sukūrė architektai Philipas Johnsonas ir Johnas Burgee.

- „Architektūrinė vieta 3“ fotografuoto pastato pavadinimas yra „Teisingas dangoraižis“. Šį pastatą sukūrė architektas Edwardas Larrabee Barnesas. Ant sienų tapė menininkas Roy'us Lichtensteinas.
- „Architektūrinė vieta 7“ fotografuotas „Pasaulio finansų centro“ pastatas. Šį pastatą sukūrė architektas Césaras Pellis.
- „Architektūrinė vieta 8“ fotografuoto pastato pavadinimas yra „Donovano salė“. Pastatas yra šalia **Los Andželo** „Loyola“ teisės mokyklos.

Los Andželas yra miestas

Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Šį pastatą sukūrė Frankas Gehry'is.

- „Architektūrinė vieta 10“ fotografuotas Los Andželo Šiuolaikinio meno muziejus, Muziejaus pastatą sukūrė Arata Isozaki.

- „Architektūrinė vieta 15“ ir
„Architektūrinė vieta 16“ fotografuotas
„Whitney“ Amerikos meno muziejus.
Muziejaus pastatą sukūrė Marcelis Breueris.
- „Architektūrinė vieta 17“ fotografuotas
Aukštasis meno muziejus **Atlantoje**.
Atlanta yra miestas
Jungtinėse Amerikos Valstijose.
Muziejaus pastatą sukūrė Richardas Meieris.

Tekstą lengvai suprantama kalba parengė Austėja Stratkauskaitė.

Tekstą redagavo Vida Vitkauskienė

Tekstą vertino Jurgita Buivydaitė

Teksto vertinimą koordinavo Karolina Martišiūtė-El Oreibi

Šie tekstai yra parašyti lengvai suprantama kalba.

Lengvai suprantama kalba reikalinga žmonėms,
kuriems yra sunku suprasti įprastus tekstus.

Lengvai suprantama kalba padeda jiems
sužinoti naujos informacijos.

Tokių tekstų jau yra įvairiose pasaulio šalyse.

© European Easy-to-Read Logo: Inclusion Europe.

Daugiau informacijos apie šį ženklą anglų kalba galite perskaityti
čia: <https://www.inclusion europe.eu/easy-to-read/>

Tekstas parengtas įgyvendinant projektą „Perėjimas nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų Sostinės, Vidurio ir Vakarų Lietuvos regione“ (Nr. 07-018-P-0001). Projektą bendrai finansuoja Europos Sąjunga. Projekto vykdytojas – Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

